

5. uge

At leve med løfterne

"... idet I lærer dem at holde alt det, som jeg har befalet jer. Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende" Matt 28,20.

Hovedtanke

Den pagt, som Gud sluttede med Abraham, har betydning for alle mennesker indtil dagenes ende.

Introduktion

En ung mor med to sønner aftalte med en hobby-pilot, at de skulle mødes på flyvepladsen. Det var meningen, at sønnerne måtte komme med på en kort rundflyvning. Piloten forklarede, at han først var nødt til at flyve til en nærliggende flyveplads for at få ordnet noget ved flyet. Han ville være tilbage i løbet af en time, og så kunne de starte på rundflyvningen.

Da der var gået to timer, sagde moderen til drengene, at piloten nok havde glemt dem. De måtte hellere gå hjem. Det protesterede børnene imod. De ville gerne vente på, at piloten kom tilbage. Han havde jo lovet, at han nok skulle komme. Og efter en halv times tid vendte han da også tilbage – ganske vist ikke med fly, men i bil. Han havde været nødt til at efterlade flyet, så det kunne blive repareret. Skuffelsen var stor – naturligvis. Alligevel syntes drengene ikke, at de havde ventet forgæves, for – som de sagde – piloten havde sagt, han kom tilbage, og nu var han der.

Løfterne, der gjaldt Abraham, blev ikke opfyldt med det samme og også anderledes, end troens fader havde regnet med og håbet. Men de blev opfyldt.

Oversigt

Søndag	Det velsignede navn	1 Mos 12,2-3; 17,5
Mandag	Pagtsfolket	1 Mos 12,2.7; Hebr 11,14-16
Tirsdag	Den ventende Abraham	1 Mos 15,1-6
Onsdag	Absurditet og tro	1 Mos 22,9-16
Torsdag	Messias' komme	Gal 3,15.16.29
Fredag	Løfternes børn	Rom 9,8; Matt 28,18-20

Det velsignede navn

1 Mos 12,2-3; 17,5
Joh 1,12

Hvordan skulle Guds velsignelse over Abraham få betydning for hans efterkommere?

Hvad betyder det for kristne – og ikke mindst for mig – at være velsignet?

Forståelse

I Det Gamle Testamente er ordet "velsignelse" i familie med ordet "shalom" (fred), der vedrører alle livets forhold, ikke kun den politiske eller den personlige fred. Det materielle, sociale og religiøse liv opfattedes som en helhed. Når alle disse områder er i balance, lever mennesket eller folket i "shalom", altså under Guds velsignelse. Menneskets urhistorie (1 Mos 1-11) viser tydeligt, hvorfor menneskene har brug for Guds velsignelse. Fem gange forekommer her ordet "forbandet" (3,14; 3,17; 4,11; 5,29; 9,25). I kap. 12,2-3 benytttes ordet "velsignet" til gengæld fem gange. Det er et nøgleord i forbindelse med alle løfterne til Abraham.

Som tegn på en ny begyndelse får Abram et nyt navn: Abraham. Det betyder, at alt det, som patriarken gjorde, mens han havde det gamle navn, er et afsluttet kapitel i forhold til Gud. Også hans svigt. Det, Abram gjorde, er tilgivet, afsluttet og uden betydning. Det gode og perspektivrige, som Gud har bevirket i Abrams liv, bæres derimod med ind i Abrahams nye eksistens.

Anvendelse

"Se, hvor stor kærlighed Faderen har vist os, at vi kaldes Guds børn, og vi er det! Derfor kender verden ikke os, fordi den ikke kender ham" (1 Joh 3,1). De kristne kaldes i Det Nye Testamente for "Guds børn". De har dermed fået et nyt navn og en ny status.

Refleksion

Er denne "ærestitel" blevet til velsignelse for mig?

Et pagtsfolk

1 Mos 12,2.7
Hebr 11,14-16

Hvorfor skulle Abrahams efterkommere blive til et stort folk?

Hvem hører i dag til Guds folk?

Forståelse

Gud rev Abraham ud af hans hidtidige bånd, idet han gav ham løftet om at blive stamfar til et stort folk. Abraham fik allerede løftet, inden han havde fået så meget som én, endsige mange efterkommere. Opfyldelsen lod vente på sig. Løftet blev først indfriet længe efter Abrahams død. Ikke engang Isak eller Jakob oplevede den endelige opfyldelse. Derfor gentog Gud sit løfte over for Jakob med den tilføjelse, at det ville blive opfyldt i Egypten (1 Mos 46,3). Først i slutningen af slaveriet i Egypten blev Abrahams efterkommere talrige (2 Mos 1,9). Efter udvandringen fra Egypten og ørkenvandringen oplevede Israel, at løftet om det lovede land også blev til virkelighed (Jos 1,13; 21, 43-45).

Anvendelse

Man kunne få det indtryk, at Gud ved at udvælge Abraham og dennes efterkommere distancerede sig fra den øvrige menneskehed for at koncentrere sig om Abrahams slægt og Israels folk. Det modsatte er derimod tilfældet. Alle folkeslag skulle modtage velsignelse gennem Abraham og hans efterkommere (2 Mos 19,5-6). Det, der skete for Abraham, havde betydning for verden, som blev velsignet gennem Jesus Kristus, "Abrahams søn" (Matt 1,1). Hebræerbrevet drager en parallel mellem løftet til Abraham om det nye land og det endnu bedre fædreland, nemlig det himmelske.

Refleksion

Hvilke løfter er jeg især optaget af?

Den ventende Abraham

1 Mos 15,1-6

Hvilket billede benyttede Gud for at opmuntre Abraham?

Hvilke løfter er allerede gået i opfyldelse for mig? På hvilke områder venter jeg stadig på Guds indgriben?

Forståelse

Skjoldet skulle beskytte i kamp. Bibelen benytter ordet "skjold" for Gud selv (5 Mos 33,29; 2 Sam 22,3.31; Sl 3,4), men også som billede på Guds virke (2 Sam 22,36; Sl 5,13; Ef 6,16). Det hebraiske ord for "tro" (1 Mos 15,6) betyder blandt andet "at holde fast ved". Det drejer sig om menneskets forpligtende, tillidsfulde relation til Gud.

Var Abraham nu tvunget til at se virkeligheden i øjnene? Der var stillet ham et land i udsigt, men han vandrede stadig gennem ørkenen. Han var blevet lovet efterkommere (1 Mos 12,2.3.7), men der var endnu ikke født ham en søn, og både han og hans kone blev stadig ældre. Havde hans tillid vist sig at være forgæves?

Ud over at stole på Guds ord skulle han også rette blikket mod stjernehimlen. Dette blik (1 Mos 15,4-5) skulle åbne Abrams hjerte og forstand for Guds ubegrænsede muligheder.

Anvendelse

"Far i himlen, vi takker dig for, at dit herredømme kommer, at der bliver gjort en ende på volden, på at mennesker ydmyges og folkeslag undertrykkes. Hjælp os til at påbegynde oprettelsen af dit rige allerede på denne jord, idet dit navn bliver helliget, og din vilje må ske" (Jörg Zink).

Absurditet og tro

1 Mos 22,9-16

Hvordan vurderer Gud Abrahams vilje til at ofre sin søn?

"Herren ser." Hvilken hjælp ligger i dette udsagn?

Forståelse

Gud ophæver åbenbart alle tidligere løfter, da han forlanger, at Isak skal ofres. Det lader til, at han nu tager det, han engang har givet. Bibelen siger intet om Abrahams følelser og indre kampe. Den skildrer blot begivenhederne: Abraham rejser sig, begiver sig på vej sammen med Isak og forbereder ofringen. Ved afslutningen af fortællingen står Guds løfte stadig til troende. Det bekræftes op igennem historien og i Det Nye Testamente indtil i dag. Beretningerne om Jesu lidelse og død bekræfter Guds pagt med menneskene.

"Det var for at give Abraham et indtryk af evangeliets virkelighed og for at sætte hans tro på prøve, at Gud befalede ham at dræbe sin søn. Den smerte, han gennemgik i den frygelige prøvelses mørke dage, blev tilladt, for at han af egen erfaring kunne forstå noget af storheden i det offer, den evige Gud bragte for menneskets forløsning" (Ellen White, *Patriarker og Profeter*, DB 1962, s. 77).

Anvendelse

Skuespilleren og digteren Ernst Ginsberg fik i 1962 ALS (amyotrofisk lateral sklerose). Han blev med tiden helt ude af stand til at bevæge sig. Under sin fremadskridende sygdom skrev han bønner i digtform. Kort før sin død var dette kun muligt for ham ved hjælp af staveplader. En af teksterne lyder:

"Jeg folder hænderne, de lamme, i ånden og beder ud i mørket, at det måtte flænges" (Ernst Ginsberg, *Abschied*, Zürich 1965, 238).

Messias' komme

Gal 3,15.16.29

Hvordan blev løftet til Abraham i sidste ende opfyldt?

Hvad lover Gud os som Abrahams åndelige efterkommere?

Forståelse

Farisæeren Paulus var vokset op i rabbinernes tolkningstradition. Et af denne metodes kendetegn var at udlede vidtrækkende konklusioner ud fra enkeltstående skriftsteder. Bevisførelsen i Gal 3,16, hvor Paulus refererer til Guds løfte til Abraham i 1 Mos 17,8 og 22,18, er usædvanlig. På hebraisk benyttes her ordet for "sæd", der kan læses både som ental og som flertal. Paulus vælger ental og drager den slutning, at Guds løfte ikke gjaldt mange mennesker, men udelukkende et eneste, nemlig Jesus Kristus. Han er den lovede. At Gud vil skænke det evige liv som arv, er uadskilleligt knyttet til Kristus alene.

Anvendelse

Når et menneske opretter et notarielt testamente, kan ingen ændre det. Hvis man forestiller sig en situation, hvor en person arver en større formue, og en tredje part gør krav gældende og anfægter testamentet, vil der være tale om svindel i forhold til testators sidste vilje. Vi er arvinger til Guds løfter, når vores tillid helt og aldeles bygger på Jesus og hans frelse.

Refleksion

Gud har gjort mig til sit barn. Hvad betyder det for min selvopfattelse?

Løfternes børn

Rom 9,8
Matt 28,18-20

Jesu efterfølgere indgår i løftet til Abraham og er dermed "børn, som løfterne handler om". Vi tillægger ofte en døendes sidste ord stor betydning. Jesu sidste ord er disciplenes pejlemærke for deres tro og gerning. Ligesom Abraham skulle blive til velsignelse for sine omgivelser og senere generationer, kan vi også blive til velsignelse, idet vi som Jesus drager omsorg for vores medmennesker, gør godt og er det glædelige budskabs vidner.

Sammenligning mellem pagten med Noa og med Abraham			
	1 Mos 8,21 - 9,17	1 Mos 15	1 Mos 17
Hvem er garant for pagten?	Gud (9,9)	Gud (15,18)	Gud (17,2)
Modtager	Alle levende væsener	Abraham	Abraham og hans efterkommere
Indhold	At bevare skaberværkets biologiske livsgrundlag	Efterkommere og et land	"En evig pagt: Jeg vil være din og dine efterkommeres Gud"
Hvem overtager forpligtelserne?	Gud alene	Gud alene	Nu også Abraham og hans efterkommere
Tegn	Regnbuen som pagtstegn	Ritual for indgåelse af pagten	Omskæring som pagtstegn

Resumé

I begyndelsen af historien om Abraham gives der store tilsagn. Dermed indledes en række løfter, der spænder over et langt tidsrum og finder sin fuldendelse i Kristus.

Egne tanker

Spørgsmål til drøftelse

1 "Lykke til ... og Guds velsignelse!"

Hvordan vil man i al almindelighed forstå dette ønske?

Hvad mener Bibelen med velsignelse?

På hvilken måde skulle Abraham blive til velsignelse?

2 1 Mos 22,9-13 og Hebr 11,17-19

Hvad var Guds hensigt, da han først krævede, at Isak skulle ofres, og derefter forhindrede det?

Hvad kan vi (ikke) lære af denne historie?

3 1 Mos 22,16

Hvilke elementer i (den næsten gennemførte) ofring af Isak kan minde om Jesu offer på Golgata?

4 Hebr 11,10

Hvorfor ville løftet til Abraham ikke være fuldendt med indtoget i det lovede land?

Hvordan oplever I spændingen mellem Guds allerede opfyldte og endnu ikke opfyldte løfter?

Hvad hjælper jer til at være udholdende i forhold til de endnu ikke opfyldte løfter om Jesu genkomst?

Hvad betyder det for jer at være "Guds børn", henholdsvis "børn, som løftet handler om"?